Проект!

Закон за изменение и допълнение на

Закона за енергията от възобновяеми източници

(обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 и 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 42 и 102 от 2022 г., бр. 11, 54, 86 и 106 от 2023 г., бр. 14, 47 и 67 от 2025 г.)

§ 1. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава т. 10:

„10. въвеждане на мерки и при необходимост на схеми за подпомагане и мерки за улесняване използването на споразумения за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, позволяващи производството и потреблението на такава електрическа енергия в съответствие с националната цел по чл. 12, ал. 1 и с член 4, буква а), точка 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 328/1 от 21 декември 2018 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2018/1999“;”

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) При разработването на схеми за подпомагане и на технически спецификации към документации за участие в обществени поръчки се посочват техническите изисквания, включително приложими стандарти, на които следва да отговарят съоръженията и системите за енергия от възобновяеми източници. Когато съществуват хармонизирани и/или европейски стандарти, установени от европейските организации по стандартизация, съгласно правото на Европейския съюз, техническите изисквания се посочват при съобразяване с тези стандарти.“

3. Създава се ал. 4:

„(4) Обобщена информация за мерките по ал. 2, т. 10 се представя с докладите за напредъка и актуализацията на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999.”

§ 2. Член 3а се изменя така:

„Чл. 3а. При определянето на държавната политика за насърчаване на производството и потреблението на енергия от биомаса се отчитат:

1. необходимостта от намаляване на неблагоприятното въздействие върху биологичното разнообразие, околната среда и климата;

2. нуждите на пазара на суровини за биомаса;

3. приоритетният ред на отпадъците, включително изискванията относно жизнения цикъл и цялостното въздействие на образуването и управлението на специфичните потоци от отпадъци съгласно чл. 6 от Закона за управление на отпадъците.”

§ 3. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „като осигурява изготвянето на споразумения за изпълнението им съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията, министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието и храните“.

2. В ал. 3 думите „Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 328/1 от 21 декември 2018 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2018/1999“ се заменят с „Регламент (ЕС) 2018/1999“.

§ 4. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 1 се изменя така:

„1. разработват и прилагат механизъм за надеждно и независимо одитиране на подаваната информация от икономическите оператори по чл. 40 относно изпълнение на изискванията на чл. 37а и на критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове, съгласно наредбата по чл. 44, ал. 1, относно възобновяемите горива и рециклираните въглеродни горива;“

б) в т. 2 думите „биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса“ се заменят с „възобновяемите горива и рециклираните въглеродни горива“;

в) точка 3 се изменя така:

„3. организират подаването на информация в база данни на Европейския съюз за:

а) сделките и за критериите за устойчивост на газообразните и течните горива от биомаса и рециклираните въглеродни горива, включително за техните емисии на парникови газове в рамките на цялостния им жизнен цикъл;

б) проверка на изпълнението на задължението на доставчиците на горива по чл. 12, ал. 8;

в) сделките и характеристиките за устойчивост, както и данни за емисиите на парникови газове от горивата до точката на взаимосвързаната газова инфраструктура в случай, че системата за масов баланс се допълни със система за издаването на гаранции за произход за подаваните газообразни горива към взаимосвързаната газова инфраструктура на Европейския съюз;

г) подаването и изтеглянето на газообразни горива от възобновяеми източници, както и за предоставянето на подкрепа за производство на конкретни партиди гориво, включително за вида на схемите за подпомагане, ако е приложимо.”

2. В ал. 3 се създава т. 6:

„6. възможностите за многоцелево използване на съответната зона, включително съвместяване на проектите за енергия от възобновяеми източници.“

3. В ал. 5:

а) в основния текст след думата „зоните“ се добавя „които трябва да са достатъчно хомогенни и“;

б) в т. 3 накрая се добавя „и върху други дейности, които вече се извършват в зоната“.

4. Алинея 6 се изменя така:
„(6) В плана по ал. 2 се определят правила за зоните, включително относно ефективните смекчаващи мерки, които трябва да бъдат предприети при изграждане на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, както и съоръжения за присъединяването им към електрическата мрежа, за да се избегнат или, когато това не е възможно, значително да се намалят отрицателните въздействия върху околната среда. Правилата по предходното изречение следва да бъдат насочени към специфичните особености на всяка идентифицирана приоритетна зона, към вида или видовете технологии за енергия от възобновяеми източници, които трябва да бъдат въведени във всяка зона, и към установеното въздействие върху околната среда. Спазването на тези правила и прилагането на подходящи смекчаващи мерки при развитието на отделните проекти води до презумпцията, че проектите не са в нарушение на тези разпоредби, без да се засягат чл. 31 и чл. 31а от Закона за биологичното разнообразие и чл. 81 от Закона за опазване на околната среда. Нововъведените мерки за смекчаване трябва да предотвратяват в най-голяма степен възможно убиване или безпокойство на екземпляри от защитените видове от приложение № 3 към чл. 37 от Закона за биологичното разнообразие, като мерките трябва да бъдат тествани и подложени на мониторинг по отношение на тяхната ефективност, включително чрез изпълнение на пилотни проекти за тестване на ефективността и въздействието им, и незабавно да се предприемат необходимите действия при установяване на неефективност на мерките за смекчаване, дори и когато са били обект на предварително тестване.“

5. В ал. 7 накрая се поставя запетая и се добавя „като в процедурите по извършването им се гарантира участието на обществеността, заинтересуваните органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана“;

6. Алинеи 8 и 9 се отменят.

7. Създават се ал. 11 - 13:

„(11) В плана по ал. 2 се съдържа и обяснение на оценката, извършена за определяне на всяка приоритетна зона въз основа на критериите по ал. 4 и 5, както и за определяне на подходящите смекчаващи мерки.

(12) Размерът на приоритетните зони се определя с оглед на особеностите и изискванията на вида или видовете технологии, за които се определят тези зони. При вземането на решения относно размера на приоритетните зони компетентните органи по ал. 2 се стремят да гарантират, че зоните допринасят за постигането на целите, определени в този закон.

(13) Планът по ал. 2 се публикува на интернет страниците на Министерството на околната среда и водите и Министерството на енергетиката.“

§ 5. Създават се чл. 5в – 5д:

„Чл. 5в. (1) Министърът на регионалното развитие и благоустройството осигурява изпълнението на индикативната национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в сгради, като:

1. разработва, хармонизира с правото на Европейския съюз и въвежда технически правила и норми в областта на проектирането и строителството на сгради за увеличаване на дела на електрическата енергия, топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници, произведена на място или в близост, както и на енергията от възобновяеми източници, която постъпва от съответната мрежа;

2. разработва схеми за подпомагане на използването на енергията от възобновяеми източници в сгради.

(2) Техническите правила и норми по ал. 1, т. 1 могат да включват мерки за значително увеличаване на потреблението на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, развитието на общности за възобновяема енергия, въвеждането на системи за съхранението на енергия на място, интелигентно и двупосочно зареждане и оптимизация на потреблението. Мерките могат да са в комбинация с мерки за повишаване на енергийната ефективност при комбинираното производство на енергия и с мерки, които при основни ремонти на сгради водят до увеличаване на сградите с близко до нулево потребление на енергия и на сградите, които надхвърлят изискванията за минималните енергийни характеристики, предвидени в наредбата по чл. 31, ал. 4 от Закона за енергийната ефективност.

Чл. 5г. За осигуряване изпълнението на определения в чл. 12, ал. 9 дял на възобновяемите горива от небиологичен произход, използвани за крайни енергийни и неенергийни цели и за предвиденото в чл. 12, ал. 11 увеличение на дела на енергията от възобновяеми източници в сектор индустрия, при провеждане на държавната политика в областта на икономиката и индустрията министърът на икономиката и индустрията предлага мерки и разработва схеми за подпомагане за увеличаване използването на енергията от възобновяеми източници в индустрията, в т.ч. мерки за насърчаване участието в програми за обучение за придобиване на професионална квалификация от представители на малки и средни предприятия и самостоятелно заетите лица в областта на енергията от възобновяеми източници.

Чл. 5д. (1) За осигуряване изпълнението на определените в чл. 12, ал. 1, ал. 8 и ал. 12 цели за дял на енергията от възобновяеми източници в транспорта и за дял на възобновяеми горива от небиологичен произход в крайното потребление на енергия в морския транспорт, министърът на транспорта и съобщенията предлага мерки и разработва схеми за подпомагане за:

1. използването на биогорива, биогорива от ново поколение и биогаз тип "А" и тип "Б" и електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, както и на възобновяеми горива от небиологичен произход и рециклирани въглеродни горива;

2. развитието на устойчива транспортна инфраструктура.

(2) Министърът на транспорта и съобщенията разработва схема за задължения за доставчиците на горива, с която се осигурява изпълнение на задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в сектор транспорт, осигурява прилагането й и осъществява контрол по изпълнението й.

(3) Мерките по ал. 1 могат да включват при необходимост финансови стимули, осигурени по европейски схеми и механизми за подпомагане."

§ 6. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 6 се изменя така:

„6. изготвя оценка на регулаторните и административните препятствия пред дългосрочните споразумения за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, която включва и оценка за намаляването на финансовите рискове, по-специално чрез използване на кредитни гаранции;"

б) създава се нова т. 7:

„7. предприема, съответно предлага мерки за отстраняване на неоснователните препятствия, установени с оценката по т. 6, в това число във връзка с процедурите за издаване на разрешения и с разработването на необходимата инфраструктура за пренос, разпределение и съхранение, включително съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, както и за улесняване изпълнението на споразумения за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници;"

в) досегашните т. 7 и 8 стават съответно т. 8 и 9.

2. Създава се ал. 3:

„(3) При разработването на мерките по ал. 1, т. 7 се взема предвид допълнителната електрическа енергия от възобновяеми източници, необходима за задоволяване на търсенето в сектор транспорт, сектор индустрия, сектор сгради и сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане, както и за производството на възобновяеми горива от небиологичен произход."

§ 7. В чл. 7, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 18:

„18. разработва методика за изчисляване на остатъчния енергиен микс на Република България, при отчитане на чл. 38б от Закона за енергетиката;“

2. Създава се т. 19:

„19. ежегодно изчислява и публикува в срок до 30 юни данните за остатъчния енергиен микс на Република България;“

3. Досегашната т. 18 става т. 20.

§ 8. В чл. 10, ал. 1 т. 10 се изменя така:

„10. ежегодни информационни и обучителни кампании сред населението на съответната община за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, включително на индивидуални системи за използването им, биогаз, зелен водород и възобновяеми горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта, както и мерки за насърчаване участието на гражданите и местните общности в проекти за производство на енергия от възобновяеми източници.”

§ 9. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 9:

„9. да спазват принципа „енергийната ефективност на първо място“.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Органите на държавната власт и органите на местното самоуправление предприемат мерки, за да осигурят, че сградите за обществено обслужване изпълняват ролята на образец за постигане целите на този закон по отношение на дела на използваната енергия от възобновяеми източници в съответствие със Закона за енергийната ефективност и наредбите по неговото прилагане. Това задължение може да бъде изпълнявано чрез спазване на стандартите за сгради с нулево потребление на енергия или посредством осигуряване използването на покривите на такива сгради или сгради със смесено предназначение, включително за обществено обслужване, от трети лица за инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници.“

§ 10. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след думите „енергия за охлаждане“ се поставя запетая и се добавя „сектор индустрия”.

2. В ал. 5 думите „както и на горивата от биомаса“ се заменят с „както и на газообразните и твърди горива от биомаса“.

3. Алинеи 6 и 7 се изменят така:

„(6) За периодите 2021 – 2025 г. и 2026 – 2030 г. делът на енергията от възобновяеми източници в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане се увеличава съответно с най-малко 0,8 и 1,1 процентни пункта средно за година за съответния период, изчислен

въз основа на постигнатия през 2020 г. дял на енергията от възобновяеми източници в този сектор. В допълнение към минималното годишно увеличение Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България се предвиждат мерки за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане за периодите 2021 – 2025 г. и 2026 – 2030 г., съответно с 0,7 и 0,4 процентни пункта.

(7) Увеличението по ал. 6 се осигурява чрез увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници и от отпадна топлина и студ в районните отоплителни и охладителни системи с индикативните 2,2 процентни пункта средно за година, изчислен за периодите 2021 — 2030 г., като се започне от дела на енергията от възобновяеми източници и от отпадна топлина и студ в районните отоплителни и охладителни системи през 2020 г. Необходимите за тази цел мерки се предвиждат в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.“

4. В ал. 8 думите „е най-малко 14 на сто“ се заменят с думите „е най-малко 29 на сто“.

5. Създават се ал. 9 – 16:

„(9) Индикативната национална цел за не по-малко от 49 на сто дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в сгради през 2030 г. се определя в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България. При изчисляването на количеството енергия от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в сгради се отчита енергията от възобновяеми източници, произведена на място или в близост, както и енергията от възобновяеми източници, постъпваща от съответната мрежа.

(10) Делът на възобновяемите горива от небиологичен произход, използвани за крайни енергийни и неенергийни цели, е най-малко 42 на сто от количеството водород, използвано за крайни енергийни и неенергийни цели в сектор индустрия за периода до 2030 г. и 60 на сто за периода от 2030 г. до 2035 г.

(11) За периодите 2021 – 2025 г. и 2026 – 2030 г. делът на енергията от възобновяеми източници в крайното енергийно и неенергийно потребление в сектор индустрия се увеличава с индикативните поне 1,6 процентни пункта средно за година за съответния период.

(12) Делът на възобновяемите горива от небиологичен произход в крайното потребление на енергия в морския транспорт е най-малко 1,2 на сто, считано от 2030 г.

(13) За насърчаване на иновациите и внедряването на нови технологии се определя индикативна цел за иновативни технологии за енергия от възобновяеми източници от най-малко 5 на сто от въведените нови мощности, които използват енергия от възобновяеми източници до 2030 г.

(14) След предоставяне на информация на Европейската комисия, електрическата енергия от възобновяеми източници, използвана в районните отоплителни и охладителни системи, може да бъде отчитана към годишното увеличение, посочено в ал. 7. В този случай прогнозираното количество електрическа енергия от възобновяеми източници, използвана в районните отоплителни и охладителни системи, се включва в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.

Количеството електрическа енергия от възобновяеми източници, използвана в районните отоплителни и охладителни системи, се включва и в доклада за напредъка.

(15) При необходимост от промяна на целите, свързани с използване на енергията от възобновяеми източници, с оглед отчитане на общите цели за всички държави членки, предвидени в правото на Европейския съюз и/или поради промени в правото на Европейския съюз, включително залагане на нови и/или промени в параметрите на вече заложени цели, промяната се извършва чрез актуализация в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.

(16) Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България съдържа дългосрочни предвиждания за намаляване на емисиите на парникови газове и замърсяването на въздуха в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане, които включват:

1. оценка на потенциала за енергия от възобновяеми източници и за използването на отпадна топлина и студ в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане, разработена в съответствие с принципа „енергийната ефективност на първо място”;
2. възможни технологии за производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане в промишлеността и в домакинствата;
3. определяне на етапни цели и мерки за увеличаване използването на енергия от възобновяеми източници в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане и, когато е целесъобразно, използването на отпадна топлина и студ чрез районни отоплителни и охладителни системи.”

§ 11. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) При изчисляване на задължителния минимален дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта потреблението на:

1. биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта от суровини тип „А“ е най-малко едно на сто през 2025 г.;

2. биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта от суровини тип „А“, както и на възобновяеми горива от небиологичен произход, е най–малко 5,5 на сто през 2030 г., от които делът на възобновяемите горива от небиологичен произход е най-малко един процентен пункт през 2030 г.“.

2. Създава се алинея 1а:

„(1а) Определеният минимален дял по ал. 1 може да бъде увеличен при изменение на списъка със суровините за производство на биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта от суровини тип „А“ и биогаз за транспорта.“

3. В алинея 2 думите „и възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, когато те се използват като междинни продукти за производството на конвенционални горива“ се заличават.

4. Създава се алинея 2а:

„(2а) При изчисляването на задължителния минимален дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта и за целите на ал. 1 се счита, че делът на енергията, доставена в морския транспорт, не надвишава 13 на сто от брутното крайно потребление на енергия в страната до 31 декември 2030 г.“

5. В ал. 6 след думата „горивата“ се добавя „и електрическата енергия“.

§ 12. В чл. 15 се създават алинеи 6 - 7:

„(6) Министърът на енергетиката съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията, министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието и храните осигурява в срок до 31 декември 2030 г. изготвянето на споразумения за изпълнението на поне два съвместни проекта за производство на енергия от възобновяеми източници с една или повече държави членки.

(7) При изготвянето на споразумение за изпълнението на съвместни проекти за производство на енергия от възобновяеми източници се вземат предвид всички разходи и ползи от изпълнението на съответния съвместен проект.

§ 13. В чл. 16 ал. 3 се изменя така:

„(3) Министърът на енергетиката уведомява Европейската комисия и участващите държави за договорите по чл. 14, за проектите по чл. 15, за съвместните схеми и за споразуменията с други държави членки за изпълнение на съвместни проекти, включително за датата, на която се очаква тези проекти да започнат да се осъществяват, при условията и по реда на наредбата по чл. 9, ал. 4 от Закона за енергетиката.“

§ 14. В чл. 18 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3:

а) точка 3 се изменя така:

„3. присъединяване от операторите на районни отоплителни и охладителни системи с топлинна мощност над 25 MW на доставчици на енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина и студ, които са трети страни, или присъединяване и закупуване на топлина и студ, произведени от възобновяеми източници, и отпадна топлина и студ от доставчици, които са трети страни, въз основа на недискриминационни критерии и при спазване условията на Закона за енергетиката и на наредбата по чл. 125, ал. 3 от Закона за енергетиката, когато това е технически възможно и икономически целесъобразно в следните случаи:

а) за задоволяване потребностите на нови клиенти;

б) за подмяна на съществуващите мощности за производство на топлинна енергия или енергия за охлаждане;

в) за разширяване на съществуващите мощности за производство на топлинна енергия или енергия за охлаждане.“.

б) в т. 4 след думите „възобновяеми източници в сгради“ се поставя запетая и се добавя „присъединяване на сгради към ефективни районни отоплителни и охладителни системи“;

в) в т. 5 накрая се поставя запетая и се добавя „включително улесняване и подпомагане използването на технологии за съхранение на топлинна енергия в системите за отопление и охлаждане“;

г) създават се т. 7 - 9:

„7. улесняване и подпомагане на създаването на районни мрежи за пренос и разпределение на топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници в общности за възобновяема енергия;

8. създаване при необходимост на рамка за координация между операторите на районни отоплителни и охладителни системи и потенциалните източници на отпадна топлина и студ в сектор индустрия и в сектор услуги, за улесняване използването на отпадна топлина и студ. Тази рамка за координация следва да осигури сътрудничество за използването на отпадна топлина и студ между:

а) оператори на районни отоплителни и охладителни системи;

б) предприятия от сектор индустрия и сектор услуги, генериращи отпадна топлина и студ, които могат да бъдат оползотворени по рентабилен начин чрез районни отоплителни и охладителни системи, като например центрове за данни, промишлени предприятия, големи търговски сгради, съоръжения за съхранение на енергия и обществен транспорт;

в) органите на местното самоуправление, отговорни за планирането и одобряването на енергийна инфраструктура;

г) представители на научната общност, работещи върху най-новите съвременни районни отоплителни и охладителни системи;

д) общности за възобновяема енергия, които произвеждат топлинна енергия и енергия за охлаждане.

9. други мерки с равностоен ефект, включително схеми за подпомагане или други финансови стимули, които допринасят за насърчаване използването на оборудване за отопление и охлаждане чрез възобновяеми енергийни източници и разработването на енергийни мрежи, предоставящи енергия от възобновяеми източници за отопление и охлаждане за сградите и за промишлеността.“

2. Създават се нови ал. 4 и 5

„(4) Оператор на районна отоплителна или охладителна система може да откаже да присъедини и да закупува топлинна енергия или енергия за охлаждане от доставчик, който е трета страна, в някой от следните случаи:

а) системата не разполага с необходимия капацитет, поради закупуването на други доставки на топлинна енергия или енергия за охлаждане от възобновяеми източници или на топлина или студ;

б) топлинната енергия или енергията за охлаждане не отговаря на техническите параметри, необходими за присъединяване и гарантиране на надеждната и безопасна

експлоатация на районната отоплителна и охладителна система в съответствие със Закона за енергетиката и наредбата по чл. 125, ал. 3 от него;

в) операторът може да докаже, че предоставянето на достъп би довело до прекомерно увеличение на цената на топлинната енергия или енергията за охлаждане за крайните клиенти в сравнение с цената на използвания основен източник на топлоснабдяване и централизирано охлаждане, с която възобновяемият източник или отпадната топлина и студ ще се конкурират;

г) системата на оператора представлява ефективна районна отоплителна и охладителна система.

(5) В случай на отказ по ал. 4 операторът информира Комисията за енергийно и водно регулиране за причините за отказа, както и за условията и мерките, които би трябвало да бъдат приложени от оператора, за да стане възможно присъединяването. В случай на необоснован отказ Комисията за енергийно и водно регулиране дава на оператора задължителни указания.“

3. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 6 и 7.

§ 15. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) При изграждане на нови или при реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на съществуващи сгради се предвижда използването на минимални нива на енергия от възобновяеми източници, произведена на място или в близост, както и на енергия от възобновяеми източници, постъпваща от съответната мрежа, когато това е икономически, технически и функционално осъществимо, както и в съответствие с наредбата по чл. 31, ал. 4 от Закона за енергийната ефективност.

(2) Изпълнението на изискванията на ал. 1 се осигурява чрез:

1. въвеждането на отоплителни и охладителни системи и съоръжения, използващи енергия от възобновяеми източници;

2. въвеждането на интелигентни отоплителни и охладителни системи и съоръжения, използващи електрическа енергия от възобновяеми източници, които могат да включват интелигентно управление на енергийното потребление в съответната сграда;

3. оборудване за слънчева енергия;

4. термопомпи и геотермални системи.”

2. В ал. 3 думите „техническата възможност и икономическата целесъобразност” се заменят с думите „икономическата, техническата и функционалната осъществимост”.

3. В ал. 5 накрая се поставя запетая и се добавя „както и за материалите, които се използват изключително за военни цели.“

§ 16. В чл. 21, ал. 1 думите „и геотермални системи“ се заменят с „геотермални системи, съоръжения за съхранение на енергия и зарядни точки на електрически превозни средства“.

§ 17. В чл. 22, ал. 10 се правят следните допълнения:

1. В т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „и до шест месеца, ако тези обекти, инсталации или съоръжения са в приоритетна зона;“

2. В т. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „съответно до една година, ако обектът е в приоритетна зона;”.

§ 18. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст след думите „Гаранция за произход се издава на производител“ се добавя „и общност за възобновяема енергия“.

б) в т. 3 се създава б. „д“:

„д) всякакъв друг вид газообразни възобновяеми горива от небиологичен произход.“

2. Алинея 8 се изменя така:

„(8) Когато производител получава финансово подпомагане от схеми за подпомагане на производство на енергия от възобновяеми източници, предвидени в този закон, Закона за енергетиката или чрез фондове за финансиране на Европейския съюз, с изключение на случаите, в които това подпомагане е предоставено в рамките на тръжна процедура, производителят заявява издаването на гаранции за произход за произведената енергия и ги прехвърля на съответния доставчик или краен клиент, закупил даденото количество енергия, без допълнително плащане, с изключение на таксите за издаването и прехвърлянето на гаранциите за произход, заплатени от производителя на АУЕР съгласно тарифата по чл. 75, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност. След като бъдат прехвърлени, гаранциите се отменят и служат за доказване на дела на енергията от възобновяеми източници в енергийния състав на доставчика или на крайния клиент.“

3. Създават се ал. 12 и 13:

„(12) Производител на енергия от възобновяеми източници, който е сключил дългосрочно споразумение за изкупуване на енергия от възобновяеми източници, заявява издаването и прехвърлянето на гаранцията за произход на физическото или юридическо лице, което е страна по дългосрочното споразумение.

(13) Когато при доставка на биогаз или зелен водород от газоразпределителна мрежа за водород или природен газ, включително газообразни възобновяеми горива от небиологичен произход и биометан, от доставчика се изисква да докаже на крайните клиенти дела или количеството енергия от възобновяеми източници в своя енергиен микс, доставчикът използва гаранции за произход, с изключение на дела в неговия енергиен микс, съответстващ на недокументирани и/или нерегистрирани търговски оферти, ако има такива, за които доставчикът може да използва остатъчния енергиен

микс. Когато краен клиент потребява газ от мрежа за водород или природен газ, включително газообразни възобновяеми горива от небиологичен произход и биометан, както е показано в търговската оферта на доставчика, отменените гаранции за произход отговарят на съответните характеристики на газоразпределителната мрежа.“

§ 19. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) основният текст се изменя така:

„(1) Производството и потреблението на възобновяеми горива и рециклирани горива в транспорта се насърчава чрез:”;

б) създава се нова т. 9:

„9. въвеждане на схема за задължения за доставчиците на горива за изпълнение на задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в сектор транспорт по чл. 12, ал. 8;“

в) създава се т. 10:

„10. прилагане на механизъм за издаване и обмен на кредити за електрическа енергия от възобновяеми източници в сектор транспорт за изпълнение на задължението на доставчиците на горива по чл. 12, ал. 8.”

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Схеми за подпомагане за потреблението на енергия от биогорива и горива от биомаса, включително течни горива от биомаса, се предоставят само когато не се нарушава принципът дървесната биомаса да се използва според нейната най-висока икономическа и екологична добавена стойност, съгласно следния ред на приоритетност:

а) продукти от дървесина;

б) удължаване на срока на експлоатация на продуктите от дървесина;

в) повторна употреба;

г) рециклиране;

д) производство на енергия от биомаса;

е) обезвреждане.”

3. Създава се нова ал. 4:

„(4) Не се предоставя финансова подкрепа за производство на енергия от:

1. дървесни трупи, фурнирни трупи, промишлена обла дървесина, пъни и корени;

2. изгаряне на отпадъци, освен ако са спазени задълженията за разделно събиране на отпадъците, съгласно Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.“

4. Създава се ал. 5:

„(5) Финансова подкрепа за производството на електрическа енергия от горскостопанска биомаса в енергийни обекти за производство на електрическа енергия не се предоставя и не се подновява, освен ако:

1. електрическата енергия е произведена в регион, посочен в териториалните планове за справедлив преход, изготвени в съответствие с чл. 11 от Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ, L 231/1 от 30 юни 2021 г.) и отговаря на съответните критерии за устойчивост и критерии за намаляване на емисиите на парникови газове, или,

2. електрическата енергия от биомаса е произведена чрез улавяне и съхранение на въглероден диоксид и отговаря на съответните критерии за устойчивост и критерии за намаляване на емисиите на парникови газове, или,

3. електрическата енергия е произведена в отдалечен регион съгласно чл. 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, С 326/47 от 26.10.2012 г.), за ограничен период и с цел постепенно намаляване във възможно най-голяма степен на използването на горскостопанската биомаса, без да се засяга достъпът до безопасна и сигурна енергия.“

§ 20. Създават се чл. 36а и чл. 36б:

„Чл. 36а. (1) За изпълнение на задължението на доставчиците на горива по чл. 12, ал. 8 се въвежда схема за задължения за доставчиците на горива, с която се определят:

1. количеството горива и електрическа енергия, които се потребяват в сектор транспорт;

2. процентното нарастване за всяка следваща година на енергията от възобновяеми източници в сектор транспорт, определено въз основа на годишното увеличение на енергията от възобновяеми източници за периода 2021-2030 г. в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България;

3. индивидуалните годишни цели за енергия от възобновяеми източници на доставчиците на горива за периода 2025-2030 г., определени въз основа на доставените от тях количества газообразни и течни горива от нефтен произход, природен газ и електрическа енергия за сектор транспорт за предходната календарна година;

4. възможностите за изпълнението на индивидуалната годишна цел от доставчиците на горива, в т.ч. чрез кредити за електрическа енергия от възобновяеми източници;

5. обхват, начин и период за докладване на информацията от доставчиците на горива.

(2) При изпълнение на индивидуалната годишна цел всеки доставчик на горива се съобразява със следните гранични стойности:

1. дял до 7 на сто на количествата доставени биогорива, произведени от хранителни и фуражни култури на количествата горива от индивидуалната годишна цел;

2. дял до 1,7 на сто на биогоривата от ново поколение и биогаза за транспорта от суровини тип „Б“ на количествата горива от индивидуалната годишна цел.

(3) Количеството гориво, което надвишава граничните стойности по ал. 2, не се отчита за изпълнението на индивидуална годишна цел и се приспада от количествата горива, отчетени от доставчика на горива за изпълнението на индивидуалната му годишна цел.

(4) За изпълнението на индивидуалните годишни цели доставчиците на горива могат да отчитат само биогоривата, биогоривата от ново поколение и биогаза за транспорта от суровини тип „А“, биогоривата от ново поколение и биогаза за транспорта от суровини тип „Б“, възобновяемите горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива, които отговарят на изискванията по чл. 37а и на критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени с наредбата по чл. 44, ал. 1.

(5) При неизпълнение на изискванията по чл. 4, количеството гориво се счита за произведено от изкопаеми горива и се прибавя към количеството гориво, въз основа на което се определя индивидуалната годишна цел на доставчика за следващата година.

(6) Количеството биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта, възобновяеми горива от небиологичен произход и електрическата енергия от възобновяеми източници за железопътния транспорт, биогорива от ново поколение и биогаза за транспорта от суровини тип „А“ във въздушния транспорт и морския транспорт се преизчисляват въз основа на изискванията, определени в наредбата по чл. 13, ал. 7.

(7) Министерството на транспорта и съобщенията изготвя и публикува на интернет страницата си списък на доставчиците на горива и индивидуалните им годишни цели.

(8) Списъкът по ал. 8 се изготвя въз основа на подадена от всеки доставчик информация за количествата горива и електрическа енергия, в т. ч. биогоривата, биогоривата от ново поколение и биогаза за транспорта от суровини тип „А“ и/или тип „Б”, възобновяемите горива от небиологичен произход, рециклираните въглеродни горива, и/или електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, която са доставили за предходната изминала година.

(9) Доставчик на горива, който през дадена година е надвишил определената му индивидуална цел, може да използва количеството енергия от възобновяеми източници, което се получава като разлика между отчетеното количество енергия от възобновяеми източници и индивидуалната му годишна цел за доказване изпълнението на годишната си индивидуална цел за следваща година в периода от 2026 до 2030 г.

(10) Условията и редът за определяне на изискванията за схемата за задължения за доставчиците на горива се определят с наредба на министъра на транспорта и съобщенията.

Чл. 36б. (1) Издаването и обмена на кредити за електрическа енергия от възобновяеми източници в сектор транспорт се извършва от Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

(2) Механизмът за издаване и обмен на кредити за електрическа енергия от възобновяеми източници в сектор транспорт се разработва при отчитане на следното:

1. механизмът се създава и прилага на територията на страната;

2. кредитът се издава на оператор на публично достъпна електрическа зарядна точка въз основа на представени данни за измерено количество електрическа енергия от възобновяеми източници, която се използва за зареждане на електрическо превозно средство в пътния транспорт;

3. кредитът може да се използва от доставчик на горива за изпълнение на индивидуалната му годишна цел, определена в съответствие с наредбата по ал. 4;

4. кредитът се издава за стандартно количество електрическа енергия от 1 kWh със срок на валидност 12 месеца;

5. определяне на изисквания към операторите на публично достъпни електрически зарядни точки за измерване на количеството електрическа енергия от възобновяеми източници.

(3) Издаването и обмена на кредити се извършва по електронен път, като всеки кредит се вписва в електронния регистър на кредити, който се създава и поддържа от АУЕР. За издаването и обмена на кредити се събират такси, съгласно тарифата по чл. 75, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

(4) Условията и редът за прилагане на механизма по ал. 2, за вписването в регистъра по ал. 3 и за издаването и обмена на кредити се определят с наредба на министъра на енергетиката.

(5) На вписване в регистъра по ал. 3 подлежат операторите на публично достъпни електрически зарядни точки, които през предходната календарна година са предоставили повече от 50 000 kWh електрическа енергия за зареждането на електрически превозни средства“

§ 21. Чл. 37 се изменя така:

„Чл. 37. (1) Енергията от биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса се отчитат за целите, посочени в ал. 2, само при условие, че отговарят на съответните критерии за устойчивост и/или критерии за намаление на емисиите на парникови газове, определени в наредбата по чл. 44, ал. 1.

(2) При условията на ал. 1 енергията от биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса се отчитат за:

1. постигане на целите по чл. 12, ал. 1 и ал. 6 - 13 и чл. 13, ал. 1;

2. определяне на степента на съответствие със задълженията за енергия от възобновяеми източници, включително със задълженията, установени в чл. 12, ал. 1, 8 и 12 и чл. 13, ал. 1 и 1а, чл. 36а и чл. 36б;

3. съответствие с условията за получаване на финансова подкрепа за потреблението на биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса.“

§ 22. Създава се чл. 37а:

Чл. 37а. (1) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от отпадъци и остатъци, различни от остатъците от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите, които се отчитат за целите по чл. 37, трябва да отговарят само на съответните критерии за намаление на емисиите на

парникови газове, определени в наредбата по чл. 44, ал. 1. На тези критерии и изисквания трябва да отговарят и отпадъците и остатъците, които първоначално се обработват за получаването на междинен продукт, преди да бъдат допълнително преработени в биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса.

(2) Критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени в наредбата по чл. 44, ал. 1, не се прилагат за електрическата енергия, топлинната енергия и енергия за охлаждане, произведена от твърди битови отпадъци.

(3) Газообразните и твърдите горива от биомаса следва да отговарят на критериите за устойчивост и на критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени с наредбата по чл. 44, реда на ал. 1, ако се използват:

1. в инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, с обща номинална входяща топлинна мощност, по-голяма от или равна на 7,5 MW - за твърдите горива от биомаса;

2. в инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, с обща номинална входяща топлинна мощност, по-голяма от или равна на 2 MW - за газообразните горива от биомаса;

3. в инсталации за производство на газообразни горива от биомаса със следния среден дебит на биометан:

а) над 200 кубични метра еквивалент на метан/час при стандартни условия на температура и налягане, а именно - 0° C и 1 bar атмосферно налягане;

б) ако биогазът е съставен от смес от метан и други негорими газове, за дебита на метан под стойността, получена при преизчисляване на посочения в точка 1 праг, пропорционално на обемния дял на метана в сместа.

(4) Електрическата енергия, произведена от газообразни и твърди горива от биомаса, се отчита за целите по чл. 37, само когато отговаря на едно или повече от следните изисквания:

1. произведена е в инсталация с обща номинална топлинна мощност до 50 MW;

2. произведена е в инсталация с обща номинална топлинна мощност от 50 MW до 100 MW чрез използване на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия или в инсталация за производство на електрическа енергия, в която е спазено нивото на енергийна ефективност за най-добрите налични техники, определено в Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442 на Комисията от 31 юли 2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) за големи горивни инсталации съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 212/1 от 17 август 2017 г.);

3. произведена е в инсталация с обща номинална топлинна мощност над 100 MW чрез използване на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия или в инсталация за производство на електрическа енергия, в която е достигнат най-малко 36 на сто нетен електрически коефициент на полезно действие;

4. произведена е от инсталация на биомаса, в която се прилага улавяне и съхранение на въглероден диоксид.

(5) За целите по чл. 37 инсталациите, произвеждащи само електрическа енергия, се вземат предвид, само когато не използват изкопаеми горива като основно гориво и само когато не съществува разходоефективен потенциал за прилагането на високоефективна комбинирана технология за производство на енергия според оценката по чл. 4, ал. 2, т. 11, буква „а“ от Закона за енергетиката.

(6) За целите по чл. 37, ал. 1 и ал. 2, т. 1 и т. 2, изискванията по ал. 4, 5 и 7 се прилагат за инсталации, въведени в експлоатация или реконструирани, така че да използват газообразни и твърди горива от биомаса, след 25 декември 2021 г. При предоставена финансова подкрепа по схеми за подпомагане, одобрени до 25 декември 2021 г., изискванията по ал. 4, 5 и 7 не се прилагат.

(7) Изискванията по ал. 4 не се прилагат по отношение на електрическата енергия от инсталации, които са предмет на специфично уведомление до Европейската комисия, основаващо се на надлежно обосновани рискове за сигурността на доставките на електрическа енергия.

(8) Критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове се прилагат независимо от географския произход на използваната биомаса.

(9) Енергията от възобновяеми горива от небиологичен произход се отчита в дяловете на енергията от възобновяеми източници и за целите по чл. 12, ал. 1, ал. 6 - 13 и чл. 13, ал. 1, само когато намаленията на емисиите на парникови газове от използването на тези горива са поне 70 %.

(10) За целите по чл. 12, ал. 1 и 5 не може да се откаже отчитането по други съображения, свързани с критериите за устойчивост на биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, които са получени в съответствие с изискванията по ал. 1 – 8 и със съответните критерии за устойчивост, определени в наредбата по чл. 44, ал. 1. Това не засяга публичната подкрепа, предоставяна по схеми за подпомагане, одобрени преди 24 декември 2018 г.

(11) Енергията от биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса може да се отчита за целите по чл. 37 в срок до 31 декември 2030 г., когато подпомагането е предоставено:

1. преди 20 ноември 2023 г., в съответствие с критериите за устойчивост и с критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени в действащото към 29 септември 2020 законодателство;

2. подпомагането е предоставено под формата на дългосрочно подпомагане, за което е определена фиксирана сума в началото на периода на подпомагане и при условие че е въведен коригиращ механизъм, за да се гарантира липсата на свръхкомпенсация.

(12) В Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България се включва:

1. оценка на вътрешното предлагане на горскостопанска биомаса, налична за енергийни цели за периода 2021—2030 г., съгласно критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени с наредбата по чл. 44, ал. 1 и изискванията, посочени в този член;

2. оценка на съвместимостта на прогнозираното потребление на горскостопанска биомаса за производството на енергия с целите и въглеродния бюджет за периода 2026—2030 г., установени в член 4 от Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ, L 156/1 от 19 юни 2018 г.), както и описание на националните мерки и политики, гарантиращи съвместимост с тези цели и въглеродния бюджет;

(13) Информация за мерките и политиките, както и за схемите за финансово подпомагане за потреблението на биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса се включва в докладите за напредъка на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.“

§ 23. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 1 - 3 се изменят така:

„1. доброволна национална или международна схема за установяване на стандарти за производство на възобновяемите горива и рециклирани въглеродни горива предоставя точни данни за съответните критерии за намаляването на емисиите парникови газове, определени в наредбата по чл. 44, ал. 1 и в чл. 37а, ал. 9;

2. доброволна национална или международна схема за установяване на стандарти за производство на възобновяемите горива и рециклирани въглеродни горива, доказва съответствие с изискванията на електрическата енергия за производство на възобновяеми горива от небиологичен произход, определени с наредбата по чл. 13, ал. 7 и за въвеждане на информация в базата данни на Европейския съюз;

3. доброволна национална или международна схема за установяване на стандарти, доказва, че партидите от биогорива, течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса отговарят на съответните критерии за устойчивост, определени с наредбата по чл. 44, ал. 1;”.

2. В ал. 2 думите „биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса” се заменят с „възобновяеми горива и рециклирани въглеродни горива”, а думите „определени в чл. 37, ал. 3 – 9 и 16” - с „определени в чл. 37а, ал. 9 и в наредбата по чл. 44, ал. 1”.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Министърът на околната среда и водите уведомява Европейската комисия при създаване на национална схема, в която участва и държавата, за проверка по цялата верига на доставките за спазването на критериите за устойчивост и на критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени в чл. 37а, ал. 9 и в наредбата по чл. 44, ал. 1. Схемата може да се използва за проверка на точността и пълнотата на информацията, включена от икономическите оператори в базата данни на Европейския съюз, за доказване на съответствие с изискванията за изчисляване на електрическата енергия за производството на възобновяеми горива от небиологичен произход, определени с наредбата по чл. 13, ал. 7 и за сертифициране на биогорива, течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса с нисък риск от непреки промени

в земеползването. Не може да се откаже признаване на одобрена от Европейската комисия схема, създадена в друга държава членка, в обхвата на изречение първо.“

§ 24. Член 40 се изменя така:

„**Чл. 40.** Лицата, които произвеждат, внасят и/или въвеждат суровини за производство на възобновяеми горива и рециклирани въглеродни горива, и лицата, които пускат на пазара такива горива за крайна употреба, наричани по-нататък „икономически оператори“, са задължени да удостоверят чрез задължителни независими и прозрачни одити, в съответствие с приети от Европейската комисия актове за изпълнение, че:

1. са спазени критериите за устойчивост;

2. са спазени критериите за намаление на емисиите на парникови газове;

3. са спазени изискванията на чл. 37а;

4. се използва система за масов баланс;

5. е осигурено одитирането на информацията по т. 1 – 4;

6. са представени доказателства за проведения одит.“

§ 25. В чл. 42 се създават ал. 3 и 4:

„(3) При въвеждането на данни в базата данни на Европейския съюз по чл. 5, ал. 1, т. 3 взаимосвързаната газова система се счита за единна газова система за масов баланс. В базата данни на Европейския съюз се предоставят:

1. данни за подаването и изтеглянето на газообразни горива от възобновяеми източници;

2. данни за предоставена подкрепа за производството на конкретна партида гориво, като в случай на такава се посочва вида на схемата за подпомагане.

(4) Когато са издадени гаранции за произход за газове от възобновяеми източници в съответствие с чл. 34, ал. 1, които са за партида от газове от възобновяеми източници, тези гаранции за произход се прехвърлят в базата данни на Европейския съюз в момента, когато дадена пратка възобновяеми газове бъде регистрирана в базата данни на Европейския съюз и се отменят, след като партидата от газове от възобновяеми източници бъде оттеглена от взаимосвързаната газова инфраструктура на Европейския съюз. След като бъдат прехвърлени, тези гаранции за произход не могат да се търгуват извън базата данни на Европейския съюз.“

§ 26. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „биогоривата, течните горива от биомаса, газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразните транспортни горива от небиологичен произход“ се заменят с „възобновяемите горива“.

2. Създават се алинеи 4 и 5:

„(4) Точността и пълнотата на данните, въведени от икономическите оператори в базата данни на Европейския съюз се проверява чрез използването на сертифициращи органи по доброволна национална или международна схема, които могат да бъдат допълнени със система за издаването на гаранции за произход. Тези схеми могат да използват системи за данни на трети страни като посредници за събиране на данните, при условие че Европейската комисия е нотифицирана за такова използване.

(5) Проверката на качеството на данните, въведени в базата данни на Европейския съюз чрез националните бази данни, характеристиките за устойчивост на горивата, свързани с тези данни, и окончателното одобрение на сделките се извършват единствено чрез тази база данни. Точността и пълнотата на данните се проверяват в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/996 на Комисията от 14 юни 2022 година относно правилата за проверка на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове и критериите за нисък риск от непреки промени в земеползването (ОВ, L 168/1 от 27 юни 2022 г.). Те могат да се проверяват от сертифициращите органи.”

§ 27. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст след думата „определя“ се добавя „критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове за възобновяемите горива и рециклираните въглеродни горива“;

б) точка 2 се изменя така:

„2. извършване на одит за съответствие на възобновяемите горива и рециклираните въглеродни горива с критериите за устойчивост, с критериите за намаление на емисиите на парникови газове и с изискванията по чл. 37а;“

б) точка 3 се изменя така:

„3. издаване и отнемане на сертификатите за съответствие на суровините, възобновяемите горива и рециклираните въглеродни горива с критериите за устойчивост, с критериите за намаление на емисии на парникови газове и с изискванията по чл. 37а, както и съдържанието на сертификатите;“

2. В ал. 3 думите „с министъра на енергетиката и“ се заличават, а думите „биогоривата или на течните горива от биомаса, газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход“ се заменят с „възобновяемите горива“.

§ 28. В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 3 се отменя;

б) точка 5 се отменя;

в) създават се точки 8 - 11:

„8. от 1 септември 2026 г. – гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 6 процента обемни, като минимум три процента обемни от биодизела да е биогориво от ново поколение от суровини тип „А“;

9. от 1 март 2026 г. – гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, минимум 9 процента обемни, като минимум два процента обемни от биоетанола да е биогориво от ново поколение от суровини тип „А“;

10. от 1 септември 2028 г. – гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 6 процента обемни, като минимум четири процента обемни от биодизела да е биогориво от ново поколение от суровини тип „А“;

11. от 1 март 2029 г. – гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, минимум 9 процента обемни, като минимум три процента обемни от биоетанола да е биогориво от ново поколение от суровини тип „А“.“;

2. В ал. 3 думите „ал. 1, т. 5 - 7“ се заменят с „ал. 1, т. 6-11“.

3. В ал. 4 думите „ал. 1, т. 5 - 7“ се заменят с „ал. 1, т. 6-11“.

4. Създава се ал. 5:

„(5) При невъзможност за доставка на биогорива по ал. 1, по предложение на министъра на икономиката и индустрията, министъра на транспорта и съобщенията и министъра на енергетиката, Министерският съвет може да приеме решение, с което да спре за обоснован период изпълнението на задължение по ал. 1 и съответните задължения по ал. 3 и 4, като се съобразяват целите по чл. 12 и чл. 13.“

§ 29. В чл. 52, ал. 2 се правят следните допълнения:

1. В т. 6 накрая се поставя запетая и се добавят думите „както и мерки за подобряване използването на възобновяема енергия в системите за отопление и охлаждане;

2. Създава се нова т. 11:

„11. информация на собствениците или наемателите на сгради и малки и средни предприятия относно разходоефективни мерки и финансови инструменти за подобряване на използването на възобновяема енергия в системите за отопление и охлаждане.“

3. Досегашните т. 11 и 12 стават съответно т. 12 и 13.

§ 30. В чл. 60, ал. 1, т. 1 думите „по чл. 18, ал. 1, т. 1 и 3, ал. 4, т. 1 и 2“ се заменят с „по чл. 18, ал. 1, т. 1 и 3, ал. 6, т. 1 и 2“.

§ 31. В чл. 63, ал. 1 думите „по чл. 18, ал. 4, т. 5“ се заменят с „по чл. 18, ал. 6, т. 5“.

§ 32. В чл. 65, ал. 1 думите „биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразни

транспортни горива от небиологичен произход“ се заменят с „възобновяемите горива“, а думите „критериите за устойчивост, критериите за намаление на емисиите на парникови газове и изискванията по чл. 37, ал. 16“ - с „критериите за устойчивост и с критериите за намаление на емисиите на парникови газове.”

§ 33. Създава се нов член 67а:

„Чл. 67а. На доставчик на горива, който извърши или допусне нарушение на чл. 12, ал. 8 се налага имуществена санкция в размер от 5 000 до 10 000 лв.“

§ 34. В чл. 69 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава точка 5:

„5. определени със заповед на министъра на транспорта и съобщенията - за нарушения по чл. 67а“;

2. В ал. 2 се създава точка 5:

„5. министъра на транспорта и съобщенията – в случаите по ал. 1, т. 5.“

§ 35. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 8 след думите „Енергия от възобновяеми източници“ се добавя „или „възобновяема енергия”, а след думите „и геотермална енергия“ - „осмотична енергия“;

2. В т. 23, б. „в“ думите „условията по чл. 37, ал. 7“ се заменят със „съответните изисквания за намаление на емисиите на парникови газове, определени с наредбата по чл. 44, ал. 1“;

3. Точка 34 се изменя така:

„34. „Възобновяеми горива от небиологичен произход“ са течни и газообразни горива, чието енергийно съдържание се извлича от възобновяеми източници, различни от биомаса.“;

4. В т. 63 накрая се добавя „и който включва, но не се ограничава до споразумения за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници и споразумения за закупуване на топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници“;

5. Създават се точки 76 - 84:

„76. „Промишлена обла дървесина“ са дървени трупи, фурнирни трупи, кръгла или нацепена дървесна пулпа, както и всяка друга обла дървесина, която е подходяща за промишлени цели, с изключение на обла дървесина, чиито характеристики, като например дървесен вид, размери, изкривявания и плътност на чеповете, я правят неподходяща за промишлена употреба.

77. „Иновативна технология за енергия от възобновяеми източници“ е технология за производство на енергия от възобновяеми източници, която подобрява поне по един начин съпоставима съвременна технология за производство на енергия от възобновяеми

източници или която прави използваема технология за производство на енергия от възобновяеми източници, която не е напълно търговски реализирана или която предполага ясна степен на риск.

78. „Интелигентно зареждане“ е операция по зареждане с електрическа енергия, при която електрическата енергия, подавана към батерията, се регулира динамично в реално време въз основа на информация, получена чрез електронна комуникация.

79. „Двупосочно зареждане“ е двупосочно зареждане съгласно определението в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2023/1804 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива и за отмяна на Директива 2014/94/ЕС (ОВ, L 234/1 от 22 септември 2023 г.).

80. „Възобновяеми горива“ са биогорива, течни горива от биомаса, газообразни и твърди горива от биомаса и възобновяеми горива от небиологичен произход;

81. „Енергийната ефективност на първо място“ е енергийната ефективност на първо място съгласно определението в член 2, точка 18 от Регламент (ЕС) 2018/1999;

82. „Осмотична енергия” е енергия, създадена по естествен път вследствие на разликата в концентрацията на сол между две течности (например прясна вода и солена вода);

83. „Енергия от възобновяеми източници, произведена на място“ е енергия от възобновяеми източници, произведена във или върху конкретна сграда или върху поземления имот, в който се намира сградата;

84. „Енергия от възобновяеми източници, произведена в близост“ е енергия от възобновяеми източници, произведена от обект, използващ енергия от възобновяеми източници, който е изграден в непосредствена близост до сградата, и която отговаря на всички условия по-долу:

а) може да бъде разпределяна и потребена само в сградата и/или в непосредствена близост до нея, чрез специално изградена разпределителна мрежа;

б) позволява изчисляването на коефициент на първичната енергия, валиден само за енергията от възобновяеми източници, произведена в сградата и/или в непосредствена близост до нея; и

в) може да се използва на място чрез отделна връзка с източника за производство на енергия, която изисква специално оборудване за безопасно доставяне и измерване на енергията за собствено потребление на сградата.“

§ 36. Навсякъде в закона, освен когато не са направени изменения и допълнения с този закон, думите „възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход“ се заменят с „възобновяеми горива от небиологичен произход“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 37. (1) Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона привеждат в съответствие с този закон в шестмесечен срок от влизането му в сила.

(2) Методиката по чл. 7, ал. 2, т. 18 се разработва в шестмесечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 38. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г., бр. 42, 47 и 105 от 2016 г., бр. 51, 58, 102 и 103 от 2017 г., бр. 7, 38, 57, 64, 77, 83, 91 и 103 от 2018 г., бр. 17, 41 и 79 от 2019 г., бр. 25, 38 и 57 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 8, 9, 99 и 102 от 2022 г., бр. 11, 12, 84, 86 и 96 от 2023 г., бр. 16, 27 и 39 от 2024 г., бр. 26, 44, 47 и 67 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 1 се създават т. 17 и 18:

„17. участието на малки или мобилни системи, като например битови батерии и електрически превозни средства, както и на други малки децентрализирани енергийни източници, на пазара на електрическа енергия, включително в управлението на претоварването на електрическата мрежа и предоставянето на услуги за гъвкавост и балансиране, включително чрез агрегиране, когато техническите характеристики на тези системи отговарят на изискванията за участие на пазара на електрическа енергия, установени в правилата или наредбите по чл. 83, или в тръжни правила, изготвени от оператора на електропреносната мрежа;

18. осигуряване на еднакви условия на конкуренция и недискриминационно участие на пазара на електрическа енергия за малките инсталации за децентрализирано производство на енергия или мобилни системи.“

2. В чл. 4, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

а) в т. 10 накрая се поставя запетая и се добавя „включително с цел насърчаване на топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници, като например електрическа и топлинна енергия, произведена от слънчева енергия, задвижвани с електрическа енергия от възобновяеми източници термопомпи, използващи енергия от околната среда и геотермална енергия, други технологии за геотермална енергия, биомаса, биогаз, течни горива от биомаса и отпадна топлина и студ, когато е възможно, в комбинация със съхранението на топлинна енергия, системи за оптимизация на потреблението и инсталации за преобразуване на електрическа енергия в топлинна енергия“.

б) в т. 11:

аа) в б. „а“ накрая се поставя запетая и се добавя „включително на топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници, като например електрическа и топлинна енергия, произведена от слънчева енергия, задвижвани с електрическа енергия от възобновяеми източници термопомпи, използващи енергия от околната среда и геотермална енергия, други технологии за геотермална енергия, биомаса, биогаз, течни горива от биомаса и отпадна топлина и студ, когато е възможно, в комбинация със съхранението на топлинна енергия, системи за оптимизация на потреблението и инсталации за преобразуване на електрическа енергия в топлинна енергия“.

бб) в б. „б“ след думите „изгодна възможност за отопление или охлаждане“ се добавят думите „включително възможностите за използване на топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници, като например слънчева топлинна енергия, слънчева фотоволтаична енергия, задвижвани с електрическа енергия от възобновяеми източници термопомпи, използващи енергия от околната среда, както и геотермална енергия, други технологии за геотермална енергия, биомаса, биогаз, течни горива от биомаса и отпадна топлина и студ, когато е възможно, в комбинация със съхранението на топлинна енергия, системи за оптимизация на потреблението и инсталации за преобразуване на електрическа енергия в топлинна енергия“.

вв) в б. „г“ думите „топлинна и охладителна енергия“ се заменят с думите „топлинната енергия и енергията за охлаждане“.

3. В чл. 21, ал. 1 се създава нова т. 21:

„21. извършва анализ и оценка и предлага стимули за модернизиране на интелигентните мрежи с цел по-добро наблюдение на баланса на мрежата и за да се осигури предоставянето на данни относно дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и емисионния фактор на парникови газове в доставяната електрическата енергия в реално време;“

4. В чл. 38б, ал. 4 накрая се създава изречение трето „Информацията за дела на енергията от възобновяеми източници в топлоснабдителните системи и системите за централизирано охлаждане се изразява най-малко като процент от брутното крайно потребление на топлинна енергия и на енергия за охлаждане, определено за клиентите на дадена районна отоплителна и охладителна система, включително информация за това колко енергия е била използвана за доставяне на единица топлинна енергия на крайния клиент.“

5. В чл. 87 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 2 се създава т. 8:

„8. публикуване на интернет страницата си на информация за дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и за емисионния фактор на парникови газове на доставената електрическа енергия, предоставен съгласно чл. 84, ал. 6, възможно най-точно на интервали, равни на честотата на уреждане на дисбаланса на пазара, но от не повече от един час, с прогнозиране, когато има такова. При определяне на емисионния фактор на парникови газове на отделни и на групи производители според технологията и първичния енергиен ресурс, операторът на електропреносната мрежа използва най-актуалните данни от десетгодишните планове за развитие на преносните мрежи на Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия.“

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Данните по ал. 2, т. 8, изречение първо се предоставят цифрово по начин, който гарантира оперативна съвместимост въз основа на хармонизирани формати на данни и стандартизирани набори от данни, така че да могат да се използват по недискриминационен начин от участници на пазара на електроенергия, доставчици на агрегирани услуги, потребители и крайни потребители, и така че да могат да се четат от електронни средства за комуникация, като например интелигентни измервателни

системи, зарядни точки за електрически превозни средства, отоплителни и охладителни системи и системи за енергийно управление на сградите.”

в) досегашната ал. 3 става ал. 4.

г) досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „чл. 90, ал. 3” се заменят с „чл. 90, ал. 4”.

6. В чл. 90 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашната ал. 3 „Операторът на електроразпределителната мрежа оценява поне веднъж на всеки 4 години в сътрудничество с операторите на районни отоплителни или охладителни системи в съответния район потенциала на районните отоплителни или районните охладителни системи за балансиране и други системни услуги, включително оптимизация на потреблението и съхранението на излишъка от електрическа енергия от възобновяеми източници, и дали използването на констатирания потенциал би било ресурсно и разходно по-ефективно в сравнение с алтернативни решения.“ става ал. 4.

б) досегашната ал 4 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Оценката по ал. 4 се предоставя на оператора на електропреносната мрежа, като операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи вземат предвид резултатите от оценката, при планирането на мрежата, инвестициите в мрежата и развитието на инфраструктурата лицензионните им територии.“

в) създават се ал. 6 - 9:

„(6) Операторът на електроразпределителната мрежа предоставя данни относно дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и емисионния фактор на парникови газове на доставяната електрическа енергия, в неговата лицензионна територия. Достъпът до необходимите данни на операторите на електроразпределителни мрежи се осъществява чрез интернет страницата на оператора на електропреносната мрежа.

(7) Когато това е технически възможно, операторът на електроразпределителната мрежа предоставя анонимизирани и обобщени данни относно потенциала за оптимизация на потреблението и електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена и подадена към мрежата от потребители на собствена електрическа енергия и общности за възобновяема енергия.

(8) Въз основа на оценката по ал. 4 операторите на районни отоплителни или охладителни системи и операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи координират дейността си, за да гарантират, че услугите за балансиране и съхранение и другите услуги за гъвкавост, като например оптимизация на потреблението, предоставяни от операторите на районни отоплителни или охладителни системи, могат да участват в пазара на електроенергия.

(9) При наличие на условия за това, оценката по ал. 4 и координацията по ал. 8 могат да обхванат и операторите на газопреносната и газоразпределителните мрежи, включително мрежи за транспортиране на водород и други енергийни мрежи.“

7. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се точка 2б:

„2б. „битова батерия“ е самостоятелна акумулаторна батерия с номинален капацитет над 2 kWh, която е подходяща за инсталиране и използване в домашни условия;"

б) точка 24г се изменя така:

„24г. „Зарядна точка“ означава стационарен или подвижен интерфейс в рамките на електроенергийната мрежа или извън нея, който позволява пренос на електроенергия към електрическо превозно средство и който, въпреки че може да разполага с един или няколко съединителя, за да осигурява възможност за различни типове съединител, е в състояние да зарежда само по едно електрическо превозно средство в даден момент и не включва устройства с мощност по-малка или равна на 3,7 kW, чието основно предназначение не е зареждането на електрически превозни средства.“;

в) в т. 26а думите „потреблението на енергия“ се заменят с „електрическата енергия, подадена в мрежата, или потреблението на електрическата енергия от мрежата“.

§ 39. В срок до 5 години след влизането в сила на този закон министърът на енергетиката извършва последваща оценка на въздействието на закона при условията и по реда, предвидени в Закона за нормативните актове.

§ 40. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на § 33 и § 34, които влизат в сила на 01 януари 2027 г.